

Portret Polaków XIX wiek

W historii Polski szczególne miejsce zajmuje XIX wiek. Państwa polskiego nie było wtedy na mapie Europy, w wyniku rozbiorów (1772–1795) jego ziemie zostały zagarnięte przez Rosję, Prusy i Austrię. Kilka pokoleń mieszkańców Rzeczypospolitej stało się obywatelami obcych państw, które często nastawione były wrogo do polskiej kultury. Przedstawiciele wszystkich stanów, szlachta, duchowieństwo, mieszczenie i ludność wiejska, dzielili wspólnie los poddanych wobec zaborców. Niektórzy nie godzili się na taki stan rzeczy, dochodziło do zbrojnych powstań, które kończyły się porażką. Wielu Polaków emigrowało z kraju, i z daleka, najczęściej z Paryża, próbowało wpływać na bieg wydarzeń politycznych. W każdym pokoleniu Polaków żyjącym w tamtych czasach byli ludzie marzący o tym, aby odrodziło się niepodległe państwo. W podzielonym kraju było to pragnienie, które jednoczyło ludzi wszystkich stanów.

Polska przed rozbiorami była państwem bardzo zróżnicowanym. Zajmowała rozległy obszar Europy środkowo-wschodniej i była zamieszkiwana przez ludzi wielu narodów i religii. Dominującą część społeczeństwa stanowili Polacy zamieszkujący głównie zachodnią część kraju. Liczną grupę stanowili Litwini na północy, Rusini na wschodzie. Ponadto, zamieszkiwali Polskę m. in. Niemcy, Żydzi i Ormianie. (...)

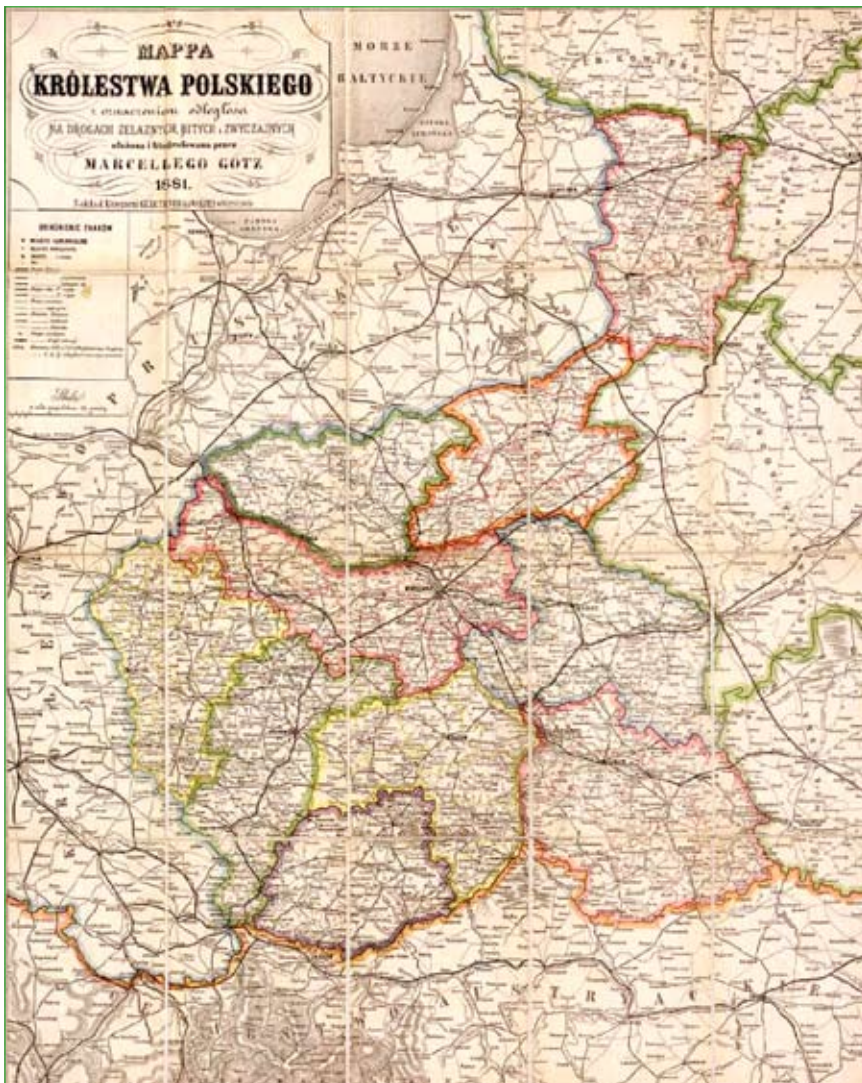
Zainteresowanie Polską powracało w Europie w XIX wieku raz po raz, kiedy gasły nieudane powstania i fale emigrantów kierowały się na Zachód. Salony polityczne i prasa z sympatią odnosiły się do narodu, który ponosił ofiary w walce. Polacy stawiani byli często za wzór ludzi ceniących wolność i prawo. Nic dziwnego, że w wielu XIX-wiecznych albumach o strojach światowych, publikowanych przez francuskie i niemieckie oficyny wydawnicze, strój mieszkańców

Polski zajmował pierwszoplanowe miejsce. Podobał się zwłaszcza strój szlachecki z wyraźnym wpływem kultury orientalnej, jak na przykład kontusze z wylogami, szerokie wzorzyste pasy, wielkie czapy z kitami i guzami. Przepych tkanin dopełniała egzotyczna dla obcokrajowca szabla u pasa szlachetnie urodzonego Polaka. W ślad za tym pojawiło się zainteresowanie przedstawicielami innych stanów społeczeństwa ziem polskich, a więc mieszczanami i ludnością wiejską. Co znamienne, za Polaków uważano wszystkich mieszkańców terenów w granicach dawnej Rzeczypospolitej. W publikacjach pokazujących ludność polską w tradycyjnych strojach obok etnicznych Polaków znajdujemy wizerunki Litwinów, Rusinów i Kozaków. W XIX wieku nie stosowano kategorii jakimi kolejne pokolenia ludzi odgradzała od siebie nacjonalizm.

Przedstawiając portrety Polaków artyści mieli na myśli obywateli wszystkich ziem od Dźwiny i Dniestru na wschodzie po Odrę na zachodzie.

Od czasu kiedy powstawały dzieła niektórych zaprezentowanych autorów minęły niemal dwa wieki. Oglądając dzisiaj portrety ludzi z tamtych lat możemy przeżyć fascynującą przygodę spotkania z pięknem, które przemija i z pasją artystów, która pozostawia niezatarty ślad.

Grzegorz Graff
(fragment wstępu do książki)

Portret Polaków (XIX wiek), 216 stron, 33x24, oprawa twarda, ekologiczna skóra. Wydanie w podwójnej wersji językowej (j. polski, j. angielski). Wszystkie egzemplarze numerowane. 14 pozycja z serii „Skarby kultury i literatury polskiej”.

Cena albumu:
250 zł + 5% VAT

Wydawca:
Oficyna Wydawnicza Proszówki
Proszówki 361, 32-700 Bochnia
tel./fax: 14/ 611 00 71
www.ziemiabochocka.pl